

מחלקת קופות גמל ומיסוי פרט החטיבה המקצועית

י"ג אדר ב תשפ"ב
16 מרץ 2022

לכבוד

מייצגים וגמלאי צה"ל

הנדון: זכאות לפטור בהתאם לסעיף 9א לפקודה על קצבאות המשולמות לגמלאי צה"ל הנחיות חדשות המחליפות את ההנחיות מיום 15 בספטמבר 2020

א. רקע:

1. גמלאי צה"ל הזכאי לקצבת פרישה, רשאי להוון חלק מקצבתו במועד פרישתו מצה"ל. תקנות שירות הקבע בצבא ההגנה לישראל (גימלאות) (היוון קיצבאות ותביעות נגד צד שלישי), תש"ל-1970, שהותקנו מכוח חוק הגמלאות (להלן: "תקנות 1970") מסדירות, בין היתר, את הכללים והתנאים לפיהם זכאי הגמלאי להוון כאמור חלק מקצבתו, וזאת לצד ניכוי חודשי מהקצבה השוטפת (הקטנת סכום הקצבה השוטפת). **ההנחיות שיפורטו להלן חלות רק על גמלאי שהיוון את קצבתו בהתאם לתקנות 1970 (גם מכוח הוראות המעבר לתקנות שירות הקבע בצבא ההגנה לישראל (גימלאות) (היוון קיצבאות ותביעות נגד צד שלישי), תשנ"ז-1997).**
2. הפסקת הניכוי החודשי: בשנת 1992 התווספה תקנה 6א (א) לתקנות 1970, העוסקת **בהפסקת הניכויים החודשיים מהקצבה שנעשו בגין ההיוון**, וזאת בהתקיים התנאים שנקבעו בתקנה. ברבות השנים נערכו תיקונים נוספים בתקנה זו וזאת בעקבות הסכמות שהושגו בין משרד הביטחון וצה"ל ובין הגמלאים לעניין שינוי שיטת היוון הקצבאות וההפחתות של גמלאי צה"ל. מטרת התיקונים שנערכו בתקנות 1970 הייתה להטיב עם גמלאי צה"ל שהיוונו חלק מקצבתם וזאת על ידי **הפסקת הניכוי החודשי עקב היוון**, מה שהביא להגדלת הקצבה המשולמת בפועל. ככלל, ולאחר הוספת תקנה 6א (א) לתקנות 1970, הניכוי החודשי עקב ההיוון נקצב בזמן והוא נמשך עד הגיעו של הגמלאי לגיל 70, וזאת בהתקיים התנאים הנדרשים הנוספים בתקנה 6א לתקנות 1970.
3. הפחתת הניכוי החודשי: בשנת 2012 תוקנו תקנות 1970 פעם נוספת, והוספה להן, בין היתר, תקנה 6א (א1) שקובעת כי גם אם גמלאי טרם הגיע לגיל 70, יופחתו לו 80% מהניכוי החודשי בגין ההיוון שערך וזאת בהתקיים שלושה תנאים מצטברים: (א) מלאו לו 65 שנים; (ב) הוא קיבל קצבת פרישה במשך 15 שנים לפחות; (ג) מבדיקה שערך הממונה עולה כי סכומי הניכויים החודשיים מקצבתו עולים על סכום ההיוון שקיבל. המשמעות היא שעם הגיעו של הגמלאי לגיל 65 ובהתקיים התנאים כאמור, שיעור ההפחתה עקב ההיוון, יורד לחמישית מאחוז ההיוון המקורי. להמחשה: נניח כי אחוז ההיוון המקורי עמד על 25%. ממועד ההיוון ועד המועד בו הגמלאי הגיע לגיל 65 - הניכוי החודשי יהיה בשיעור 25%. מהמועד בו הגמלאי הגיע לגיל 65 ועד הגיעו לגיל 70 - הניכוי החודשי יופחת לחמישית, כלומר לשיעור של 5%. מהמועד בו הגמלאי הגיע לגיל 70 - יופסק הניכוי עקב ההיוון באופן מלא, הכול בהתקיים התנאים המפורטים בתקנה 6א (א) בתקנות 1970.

מחלקת קופות גמל ומיסוי פרט החטיבה המקצועית

ב. אופן קביעת תקופת ההיוון - בהתאם לשיטת המקדם:

1. גמלאי צה"ל, שבחר להוון את קצבתו בהתאם לתקנות 1970, היה זכאי, לפי בחירתו, ליהנות מפטור ממס על סכום ההון שהתקבל בידיו בעקבות ההיוון וזאת לפי סעיף 9א לפקודה. **ניצול הפטור ממס ביחס לסכום המהוון הינו על חשבון הפטור ממס החל על הקצבה השוטפת וזאת במשך כל תקופת ההיוון.**
2. לאחר בחינה מחודשת של אופן חישוב תקופת ההיוון, הוחלט כי חלף ההנחיה הקודמת, לצורך חישוב תקופת ההיוון יש ליישם את "שיטת המקדם", המגלמת ריבית היוון בשיעור 5% לשנה, על כלל גמלאי צה"ל שהוון את קצבתו בהתאם לתקנות 1970.
3. **שיטת המקדם:** להלן אופן חישוב תקופת ההיוון בהתאם לשיטת המקדם: היוון הקצבה ביחס לגמלאים שהיוונו את קצבתם לפי תקנות 1970 נעשה בהתאם ללוחות 1 ו-2 (גבר ואישה) שבתוספת הראשונה לתקנות 1970. בלוחות אלו נקבע לכל גיל פרישה מקדם ההיוון, שבו גלומים ריבית ההיוון בגובה 5% לשנה ותקופת ההיוון. תקופת ההיוון היא, הלכה למעשה, התקופה שהקצבאות המשולמות במהלכה, הוון. לפיכך ובהתאם לשיטת המקדם שהוחלט כאמור ליישמה, זו התקופה שבה יש להתחשב לצורך הפחתתו של הפטור לפי סעיף 9א(ה)(2) לפקודה, שכן זו התקופה שבפועל הובאה בחשבון מראש במועד ההיוון.
- טבלה המפרטת את הגיל הנגזר ממקדם ההיוון ביחס לגיל שבו היוון הגמלאי את קצבתו (להלן: "גיל המקדם"), מצורפת **כנספח א'** להנחיות אלו ומהווה חלק בלתי נפרד מהן.

ג. הנחיות לפעולה - מתן הפטור לפי סעיף 9א לפקודה:

1. **גמלאי שהגיע לגיל הזכאות לפני 1.1.2012: (ראה דוגמה בנספח ב')**
 - 1.1 במשך תקופת ההיוון - תקופת ההיוון היא התקופה ממועד ההיוון ועד הגיעו של הגמלאי לגיל המקדם. חישוב הפטור על הקצבה יעשה כמפורט להלן:
 - א. תחילה יש לקבוע את שיעור הפטור ממס בהתאם להוראות סעיף 9א לפקודה בנוסחו טרם תיקון 190, (להלן: "**נוסחת השילוב**"). במסגרת חישוב נוסחת השילוב יילקחו בחשבון "מענקים פטורים" (כהגדרתם בסעיף 9א לפקודה) שקיבל הגמלאי בגין תקופת העבודה בשלה נצברה הזכות לקצבה.
 - ב. משיעור הפטור שהתקבל מחישוב נוסחת השילוב בהתאם לסעיף א' לעיל יש להפחית את "**אחוז ההיוון**", כהגדרתו להלן: "**אחוז ההיוון**" - היחס שבין סכום ההפחתה המקורי שנוכה במועד ההיוון, לבין סכום הקצבה המזכה המירבי באותו מועד, ולא יותר מ-35%
 - ג. משיעור הפטור שהתקבל בסעיף ב' לעיל (לאחר ההפחתה) יש להוסיף את "הפטור הנוסף" המגיע משנת 2012.
 - 1.2 לצורך חישוב הפטור הגמלאי יידרש להמציא פרטים לגבי סכום המענקים הפטורים, סכום הקצבה שהוונה בפטור ממס ומועד ההיוון.

מחלקת קופות גמל ומיסוי פרט החטיבה המקצועית

1.3 במקרים בהם לטענת גמלאי / משלם הקצבה לא קיים המידע אודות מענקי פרישה ששולמו בעבר - לצורך חישוב הפטור ניתן יהיה להתבסס במקרים אלו על "סכום המענק הפטור לשנה", כפי שדווח בתלושי הקצבה בשנת המס 2011 (טרם תיקון 190). "סכום המענק הפטור לשנה" מהווה נתון מפתח בחישוב הפטור במסגרת נוסחת השילוב ובהתאם לסעיף 9א לפקודה, בנוסחו טרם תיקון 190.

1.4 במקרים בהם לטענת גמלאי / משלם הקצבה לא קיים המידע אודות היוונים שנעשו בעבר, החלק שהוון שבגינו נוצל הפטור בהתאם לסעיף 9א לפקודה, יחושב על בסיס הנתונים בתלוש הקצבה של הגמלאי במועד בו הגיע לגיל פרישה. כלומר, מסכום הפטור החודשי יש להפחית את סכום ההפחתה כמסובר כדלהלן: מתוך תלוש הקצבה של השנה בה הגיע הנישום לגיל פרישה, יש לקחת את סכום ההפחתה עקב היוון, כפי שמופיע בתלוש הקצבה שהוא מגולם לאחוז ההיוון מקורי (טרם ההפחתה בהתאם לתקנה 6א(א1) כמסובר בסעיף 3.א(לעיל) ולא יותר מ- 35% מתקרת הקצבה המזכה בשנה בה הגיע הגמלאי לגיל הזכאות (להלן: "**סכום ההיוון החודשי**"), סכום ההיוון כאמור יופחת מסכום הפטור על הקצבה וזאת בתקופה שמיום גיל הזכאות ועד לגיל המקדם. יצוין כי בהגיעו של הגמלאי לגיל המקדם לא תעשה הפחתה כאמור הנובעת מהסכום שהוון.

1.5 לאחר תקופת היוון - בהגיע הגמלאי לגיל המקדם כמפורט בנספח, חישוב הפטור יעשה כדלהלן: הפטור הקבוע בסעיף 9א לפקודה יחושב בהתחשב ב"מענקים הפטורים" (כהגדרתם בסעיף 9א לפקודה) שקיבל הגמלאי וזאת מבלי להתחשב בסכומים שהונו.

2. גמלאי שהגיע לגיל הזכאות לאחר 1.1.2012: (ראה דוגמה בנספח ג')

2.1 במועד שבו הגמלאי הגיע לגיל הזכאות יש להגיש בקשה לקיבוע זכויות באמצעות טופס 161ד במסגרתו ידווחו היוונים שנעשו בעבר לתקופה קצובה. לצורך כך, הגמלאי יידרש להמציא פרטים על מועד ההיוון, סכום ההיוון הפטור ממס וכן לציין את סכום ה"מענקים פטורים" (כהגדרתם בסעיף 9א לפקודה) שקיבל לידי. כאמור, תקופת ההיוון נמשכת ממועד ההיוון ועד למועד שבו הגיע הגמלאי לגיל המקדם. מסכום ההון הפטור יש להפחית, בין היתר, את החלק שהוון, המתייחס לתקופה מהמועד שבו הגיע הגמלאי לגיל הזכאות ועד למועד שבו הגיע הגמלאי לגיל המקדם (להלן: "**תקופה חופפת**"), כשהוא צמוד למדד ממועד ההיוון ועד לתחילת השנה שבה הגיע לגיל הזכאות.

2.2 במקרים בהם לטענת גמלאי / משלם הקצבה לא קיים המידע אודות היוונים שנעשו בעבר, החלק שהוון המתייחס לתקופה החופפת יחושב על בסיס הנתונים בתלוש הקצבה של הגמלאי במועד בו הגיע הגמלאי לגיל הזכאות. כלומר, מיתרת ההון הפטורה יופחת סכום ההיוון המיוחס לתקופה החופפת שיחושב כדלהלן: מתוך תלוש הקצבה של השנה בה הגיע הנישום לגיל הזכאות, יש לקחת את "**סכום ההיוון החודשי**", ולכפול אותו במספר החודשים בתקופה החופפת.

מחלקת קופות גמל ומיסוי פרט החטיבה המקצועית

ד. הטיפול בבקשות לתיאומי מס, בקשות להחזרי מס למי שאינו חייב בהגשת דוחות, ואופן הטיפול

בדוחות שנתיים של גמלאי צה"ל החייבים בהגשת דוחות:

1. גמלאי שהוון את קצבתו לאחר 1992, הגיע לגיל הזכאות אחרי 1.1.2012 וערך קיבוע זכויות במהלך התקופה שמתחילה ב- 5/2020 ועד למועד פרסום הנחיה זו ובמסגרת קיבוע הזכויות נלקחה בחשבון תקופת היוון עד גיל 70, משרד השומה יעדכן את קיבוע הזכויות בהתאם לגישת המקדם (להלן: "**הקיבוע החדש**"). אחוז הפטור החדש יהיה בתחולה מיום 1.1.2020 או מיום ההגעה לגיל הזכאות, לפי המאוחר. אישור הקיבוע החדש ישלח למנכה ולגמלאי.
דוגמה א': גמלאי הגיע לגיל הזכאות ב- 7/2020, ביצע קיבוע זכויות בגישת היוון עד גיל 70 ב- 10/2020. במקרה זה יונפק לגמלאי אישור קיבוע חדש שיהיה בתחולה מיום 1.7.2020.
דוגמה ב': גמלאי הגיע לגיל הזכאות ב- 7/2018, ביצע קיבוע זכויות בגישת היוון עד גיל 70 ב- 7/2020. במקרה זה יונפק לגמלאי אישור קיבוע חדש שיהיה בתחולה מיום 1.1.2020.
2. אין באמור כדי לפגוע בזכותו של גמלאי צה"ל, שהגיע לגיל הזכאות לאחר 1.1.2012 ושערך קיבוע זכויות לפיו היוון לכל החיים, לערוך קיבוע חדש בהתאם לגישת המקדם וזאת רק בהתאם לבקשתו.

3. אופן הטיפול בבקשות להחזרי מס ובדוחות שנתיים:

3.1 במקרים בהם משלם הקצבה לא הביא בחישוב המס על הקצבה את הפטור בהתאם לסעיף 9א לפקודה, יינתן הפטור בהתאם לשיטת המקדם.
3.2 בבקשות להחזרי מס ודוחות שנתיים שהוגשו או יוגשו ביחס לשנים 2020 ואילך ובמקרים בהם משלם הקצבה הביא בחישוב המס את הפטור בהתאם לסעיף 9א לפקודה וזאת בהתבסס על אישור תיאום מס או קיבוע זכויות, שיעור הפטור יעודכן בהתאם **לגישת המקדם**. כמו כן, בבקשות להחזרי מס ודוחות שנתיים שהוגשו על ידי גמלאים שהגיעו לגיל הזכאות לאחר 1.1.2012 ביחס לשנים שקדמו לשנת המס 2020, יינתן הפטור בהתאם לאישור קיבוע הזכויות **הקודם** שהונפק לגמלאי, ככל והונפק. אולם, לבקשת הגמלאי ניתן יהיה להחיל את הקיבוע החדש וזאת גם ביחס לשנים אלו.

ה. דגשים:

1. גמלאי שלטענתו לא היוון חלק מקצבתו, יידרש להמציא אישור על כך ממשלם הקצבה. לאחר המצאת אישור כאמור יחושב הפטור בהתאם להוראות סעיף 9א לפקודה ובהתחשב במועד שבו הגיע לגיל הזכאות.
2. כאמור, ברבות השנים נערכו תיקונים נוספים בתקנה תקנות 6א(א) ו- (א1) לתקנות 1970. אין בתיקונים אלו כדי להשפיע על אופן חישוב הפטור בהתאם לסעיף 9א לפקודה, הן לעניין תקופת ההיוון והן לעניין אחוז ההיוון.

מחלקת קופות גמל ומיסוי פרט החטיבה המקצועית

3. גמלאי צה"ל שמועד פרישתו הוא לאחר ה- 8.4.1997 ואשר לדבריו היוון את קצבתו בהתאם לתקנות ההיוון 1970, יתבקש להמציא לפקיד השומה אסמכתא לעניין זה ממשלם הקצבה.
4. כאמור, הנחייה זו מחליפה את ההנחיה הקודמת שניתנה ביום 15.9.2020.

בברכה,
רונית כהן, רו"ח

מנהלת מחלקת קופות גמל ומיסוי פרט
החטיבה המקצועית

העתק:

הגב' פזית קלימן, רו"ח - סמנכ"לית בכירה שומה וביקורת
מר חולנד עם-שלם, רו"ח (משפטן) - סמנכ"ל בכיר לעניינים מקצועיים
מר נדב נגר, רו"ח - מנהל המחלקה מקצועית
הגב' ורד בכר, רו"ח - מנהלת תחום בכירה ניכויים, חטיבת השומה
הגב' רחלה אקוקה, רו"ח - מנהלת מחלקת שומת פרט, חטיבת השומה
מר אברהם שטרן - מנהל תחום שומת פרט, חטיבת השומה
הגב' הילה פרץ, עו"ד - חטיבה משפטית

מחלקת קופות גמל ומיסוי פרט
החטיבה המקצועית

נספח א'

לוח 2 - נשים

גיל המקדם		הגיל במועד ההיוון
שנים	חודשים	
75	4	40
75	5	40.5
75	6	41
75	7	41.5
75	8	42
75	9	42.5
75	10	43
75	11	43.5
76	1	44
76	2	44.5
76	3	45
76	4	45.5
76	5	46
76	6	46.5
76	7	47
76	8	47.5
76	10	48
76	11	48.5
77	0	49
77	1	49.5
77	2	50
77	4	50.5
77	5	51
77	6	51.5
77	8	52
77	9	52.5
77	10	53
77	11	53.5
78	1	54
78	2	54.5
78	4	55
78	5	55.5
78	6	56
78	8	56.5
78	9	57
78	11	57.5
79	0	58
79	1	58.5
79	3	59
79	5	59.5
79	6	60

לוח 1 - גברים

גיל המקדם		הגיל במועד ההיוון
שנים	חודשים	
71	6	40
71	7	40.5
71	8	41
71	9	41.5
71	10	42
71	11	42.5
72	0	43
72	1	43.5
72	2	44
72	4	44.5
72	5	45
72	6	45.5
72	7	46
72	9	46.5
72	9	47
73	1	47.5
73	0	48
73	1	48.5
73	3	49
73	4	49.5
73	5	50
73	7	50.5
73	8	51
73	10	51.5
73	11	52
74	1	52.5
74	2	53
74	4	53.5
74	5	54
74	7	54.5
74	9	55
74	10	55.5
75	0	56
75	2	56.5
75	4	57
75	5	57.5
75	7	58
75	9	58.5
75	11	59
76	1	59.5
76	3	60

מחלקת קופות גמל ומיסוי פרט החטיבה המקצועית

נספח ב' - דוגמה לחישוב הפטור לגמלאי שהגיע לגיל הזכאות לפני 1.1.2012

סא"ל שלום, יליד 1/1944, תאריך הפרישה 7/1985, היוון קצבה בשיעור 25% במועד הפרישה. כמו כן, לא קיבל "מענקים פטורים". בתלוש הקצבה לחודש 1/2022 אין הפחתה עקב היוון ולא מופיע אחוז היוון. קצבה חודשית 11,000 ₪ לחודש 1/2011.

אין נתונים נוספים שיש בהם בכדי להשפיע על חישוב הפטור והדוגמאות לצורך המחשה בלבד.

<u>תאריך לידה</u>	<u>תאריך פרישה / ההיוון</u>
05/01/1944	15/07/1985

<u>הגיל במועד היוון</u>	<u>"גיל המקדם"</u>	<u>מועד "גיל המקדם"</u>	<u>מועד גיל הזכאות</u>	<u>דין ישן / חדש</u>
41.5	71 ו- 9 חודשים	10/2015	01/2011	דין ישן

חישוב אחוז היוון ביחס לתקרה המזכה:

1. בהתבסס על מסמך ובו פרטים על "אופן חישוב סיום החזר ההיוון בערכו הריאלי"

א. סכום ההפחתה הראשון שהוצג בלוח = 175 ₪.

ב. חישוב "אחוז ההיוון" ביחס לתקרת הקצבה המזכה = $32\% = 175 / 546$ (546 ₪, סכום קצבה מירבי ב-7/1985).

ג. מהמועד בו הגיע הגמלאי לגיל הזכאות 01/2011 ועד לגיל המקדם 9/2015 יופחת מהפטור החודשי אחוז ההיוון בשיעור של 32%, כפי שחושב לעיל.

ד. מהמועד בו הגיע הגמלאי לגיל המקדם 10/2015, לא יופחת מהפטור החודשי "אחוז ההיוון", הגמלאי זכאי למלוא הפטור הקבוע בסעיף 9א לפקודה.

2. בלי שהוצג סכום ההפחתה עקב היוון מקצבתו הראשונה לאחר היוון

א. חישוב סכום ההפחתה שהוא מכפלת קצבה חודשית ב- 25% ($2,750 = 11,000 * 25\%$)

ב. חישוב אחוז ההיוון ביחס לתקרת הקצבה המזכה $34.42\% = 2,750 / 7,990$

ג. מהמועד בו הגיע הגמלאי לגיל הזכאות 01/2011 ועד לגיל המקדם 9/2015 יופחת מהפטור החודשי אחוז ההיוון בשיעור של 34.42%, כפי שחושב לעיל.

ד. מהמועד בו הגיע הגמלאי לגיל המקדם 10/2015, לא יופחת מהפטור החודשי "אחוז ההיוון", הגמלאי זכאי למלוא הפטור הקבוע בסעיף 9א לפקודה.

מחלקת קופות גמל ומיסוי פרט החטיבה המקצועית

נספח ג' - דוגמה לחישוב הפטור לגמלאי שהגיע לגיל הזכאות אחרי 1.1.2012

סא"ל יהודה, יליד 1/1949, תאריך הפרישה 7/1991, היוון בשיעור 25% במועד הפרישה. כמו כן, לא קיבל "מענקים פטורים". בתלוש הקצבה לחודש 1/2022 אין הפחתה עקב היוון ולא מופיע שיעור היוון. קצבה חודשית 8,000 ₪ לחודש 1/2016. אין נתונים נוספים שיש בהם בכדי להשפיע על חישוב הפטור והדוגמאות לצורך המחשה בלבד.

תאריך הפרישה / ההיוון			תאריך לידה		
01/07/1991			01/01/1949		
תקופה חופפת ¹	ד"ן ישן/חדש	מועד גיל הזכאות	מועד "גיל המקדם"	"גיל המקדם"	גיל במועד ההיוון
59 חודשים	ד"ן חדש	1/2016	12/2020	71 ו- 11 חודשים	42.5

חישוב סכום ההיוון לתקופה חופפת במונחי המועד שבו הגיע לגיל הזכאות:

1. חישוב הפטור בהתבסס על הצגת סכום ההיוון נומינלי:

- א. סכום ההיוון הפטור בערכו נומינלי 210,000 ₪.
- ב. יש לחשב את סכום ההיוון שהוא צמוד מיום היוון 01/7/1991 ועד לתחילת השנה שבה הגיע לגיל הזכאות 1/1/2016 : 605,372 ₪. (חישוב כאמור יש לערוך בשאלתא 002,066)
- ג. תקופת ההיוון עד גיל המקדם מיום 7/1991 ועד 12/2020 - 29.5 שנים = 354 חודשים.
- ד. תקופת ההיוון החופפת מגיל הזכאות ועד גיל המקדם - 59 חודשים.
- ה. סכום ההיוון לתקופה חופפת שידווח בטופס 161ד: $605,372 \times 59 / 354 = 100,895$
- ו. חישוב הפגיעה בפטור $100,895 / 180 / 8,380 = 6.69\%$

2. חישוב סכום ההיוון לתקופה חופפת במונחי המועד שבו הגיע לגיל הזכאות:

- א. הנתונים יילקחו מתוך תלוש הקצבה לחודש שבו הגיע לגיל הזכאות - 1/2016.
- ב. מוצג בתלוש הקצבה היוון בשיעור (5%), יש לחשב את ההפחתה בהתאם לאחוז ההיוון המקורי (25%). סכום ההפחתה בהתאם לאחוז היוון המקורי $2,000 = 25/5 \times 400$, סכום ההפחתה כאמור לא יעלה על ממכפלת תקרת הקצבה המזכה במועד הגעתה לגיל הזכאות ב- $35\% = 2,933$, $35\% = 8,380^*$
- ג. תקופת ההיוון החופפת מגיל הזכאות ועד גיל המקדם - 59 חודשים.
- ד. סכום ההיוון לתקופה חופפת = מכפלת סכום ההפחתה ביחס לאחוז ההיוון המקורי (סעיף ב) בתקופה החופפת $118,000 = 2,000 \times 59$.
- ה. סכום ההיוון לתקופה חופפת ידווח בטופס 161ד.
- ו. חישוב הפגיעה בפטור $118,000 / 180 / 8,380 = 7.82\%$

¹ תקופה חופפת – התקופה שמתחילה מגיל הזכאות ועד גיל המקדם